

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca 23 sz.
Telefon 110.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Kik az okai az antisze- mitizmusnak.

Brassó, 1911. jul. 20.

Egy budapesti „szent“ egyesület engedélyt nyert a belügyminisztertől, hogy egy építendő imaház céljaira pénzt gyűjthessen. A „szent“ egyesület a pénz gyűjtést két galíciai zsidóra bízta. Ezek közül egyik egyetlen szót sem tudott magyarul s a másik volt hivatva, hogy a hiányt pótolja, viszont azt is szívére kötötték, hogy a pénzt szigorúan ellenőrizze, mert társa, mint szurkos kezű ismeretes a zsidókörökben. Az ő részükre a díj: a gyűjtött pénz 60 százaléka.

Ők Vas megyében kezdték meg a gyűjtést, de nem zsidó imaházra, mert erre talán keveset kaptak volna, hanem a Krassószörény megyei vízkárosultak javára. Azt mondták, hogy az árvíz után sok oláh gyermek maradt árván, ezeket az állam igazi magyar emberekké akarja neveltetni, erre gyűjtenek.

Zsidóhoz nem mentek. Rendki-

vül antiszemita voltak, kik „a zsidót csak hidegen szeretik.“

Szidták a zsidót s tüntetőleg ettek a szalonát. Mindenütt „Dicséretsek a Jézus Krisztussal“ állítottak be.

Több helyen az előjáróság maga kalauzolta. Inkább csak pénzt fogadtak el, de kivételesen buzát, rozst, is elfogadtak. Ez utóbbi sem fizetett rosszul. Mit egy hét leforgása alatt gyűjtöttek, Szombathelyen 560 koronáért adták el. Az egész gyűjtésből 75 koronát küldöttek a „szent“ egyesületre, a többit megtartották.

Szerencsére rájöttek az üzelmekre s elfogták őket. A főbűnöst két évi börtönre és 600 koronára, a másikat tíz hónapra és 100 koronára ítélték.

Sajnos, az ilyen tények fölülte alkalmasok, hogy a könyörületességet kiöljék az emberekből s bizalmatlansággal töltsék el minden jótékony-sággal szemben. Ugyisint arra is, hogy a felekezeti gyűlöletet felkeltsék.

Egyik székelyföldi községben Herrmann Dávid korcsmát nyitott. De nem volt elegendő pénze hozzá,

hogy üzletét felvrágoztassa. Segített magán. Leitatta az egyszerű székely embereket s váltókat iratott alá. Mikor eképp pár ezer koronát össze szerzett — ellillant s más helyen próbált szerencsét.

Zilbinger Izidor Aradon megbukott, s a felesége nevére nyitott üzletet. Ezzel is megbukott. Nevét megváltoztatta s Nagyváradon folytatta tovább manipulációit mint egész új ember.

Jah, az ilyen esetek szomorú világosságot vetnek a zsidókra. Hiába panaszkodnak, hogy igazságtalan az a nagy antiszemitizmus, mellyel irántuk a keresztények viseltetnek.

Ennek önmaguk az okai.

Osztrák törvény a nők éjjeli munkájáról.

F. évi augusztus hó elsejével életbe lép Osztrák országban a nők éjjeli munkájáról szóló törvény, amely a hason célú magyar törvényjavaslattól sokban különbözik. Ez a differencia fennáll már az első paragrafusnál, mely szerint e törvény hatálya alá

gadalmat a lelki atyának, hogy keresztanyai kötelességének lelkiismeretesen eleget fog tenni.

Bóka Rebi csak egy évvel volt idősebb, mint Tót Rózsai s így egyidőben serdültek fel.

Mindenki természetesnek találta, hogy a gazdag Rebinek mindig szebb ruhái voltak. Hajában mindig új szalag piroslott. Anyja tervszertien domborította ki az ellentétet „gazdag“ és „szegény“ lány között, s kellemes érzés futotta át egész valóját, ha olykor valamelyik szomszéd asszony, a bírálatnál Rebinek, az ő lányának ítélte az elsőséget.

Rózsai azonban, talán szegénységének tudatában, alázatosabb, szelidebb volt. Fejletebb termete, kecses, mozdulatai, egyszerűen, cziczoma nélkül simára fésült dus gesztenye haja mindmeganyi tanujelét adták szépségének és szeretetre méltóvá ténék. Pozsgás arcáról, szemének szelid mosolygásából valami ellenállhatatlan delejesség sugárzott ki.

Viruló szépségének tetőpontján, 18 éves korában, midőn álmaiban a legszebb

T á r c a .

Isten az árvák atyja.

Irtá: X.

(1) A szép, fenyves erdő alatt elterült faluban béke honolt. Lakói bár szegény, de erkölcsös életű, felvidéki székelyek valának.

A hóféherre meszelt, leginkább zsindeyes házak kicsiny ablakaiból gondozott fehér rózsa, vérvörös székfü és más kerti virágok mosolyogtak a járó-kelőkre. Kevés kivétellel minden ház udvari, de legfőképen utcai ablakait szebbnél szebb virágok díszítették. Olyan szerepe volt e csendes faluban a virágnak, mint régen, a rómaiak idejében a tűznek. Ott a tűz folyton égett és ez jelelte, itt a virágok pompája jelezte az életet.

Annak » lánynak volt legtöbb érdeme, akinek ablakában a legszebb virágok ékeskedtek.

Az orszagot mentén, éppen a község házával szemben van egy nádtyilló, mely-

nek árváskával díszített ablakai délre nyílnak.

Szép verőfényes tavaszi nap volt, s úgy látszott, hogy a végzet különös kegyével tüntette ki e nádtyilló hajlékot. Mintha fényesebben ragyognának az ide verődő sugarak, mint az utca többi épületére.

Özveggy Timár Sándorné asszony lakta e hajlékot, férje ura elhalálása óta unokájával, az árván maradt Tót Rózsival.

Timárnénak ugyanis két lánya volt. Az idősebbet, Zsuzsát, a gazdag Bóka Berci vette feleségül. Teréz pedig, minthogy hozományt nem kapott, csak úgy szegényesen ment nőül Tót Jancsihoz. Isten mindkét házasságot csak egy-egy gyermekkel áldotta meg.

A gazdag Bókáné, hogy a vérrokoni kötelesség ne lazuljon, felajánlotta jóindulatát nővérének, s keresztív alá tartotta a csecsemőt, kinek az öreg tisztelendő úr Rózsalia nevet adott.

A szokásos keresztelési szertartás alkalmával a tisztelendő úr bő magyarázat kíséretében kioktatta a keresztiszülőket, s Bókáné kissé büszkén, de meghatottan, tett fo-

tartozó vállalatok ipari vállalatok. Ezt a második szakasz úgy kommentálja, hogy ipari vállalatok azok, melyek a közlekedési eszközök gyártásával avagy átalakításával iparszerűleg foglalkoznak, ide értvén az építő vállalatokat; de az erdő-, mező- és gazdasági őstermelést üző üzemek, valamint bizonyos bányavállalatok, amelyekről külön törvény fog gondoskodni ez alól kivételnek. — Felkell itt kiemelve említenünk azt is, hogy e törvény értelmében vendéglősök és korcsmárosok nem soroztatnak az ipari üzemek közé.

Az éjjeli munkaszünet, amiként nálunk is, 11 órában állapított meg, de amíg Ausztriában nőket esti 8 órától reggeli, 5 óráig a legszigorúbban tilos foglalkoztatni, addig nálunk e tilalom esti 10 órától veszi kezdetét. Ezzel szemben le kell szögeznünk azon ténykörülményt is, hogy az osztrák törvény a 16 évesnél nem fiatalabb munkánnőkre — a 8 óránkénti felváltó munkarendszer mellett — hasonló kivételes intézkedéseket nem ösmer.

A szezon — időszakos, avagy az évszakok által különösebben befolyásolt üzemekben egyezően a mi javaslatunkhoz az osztrák törvény a 10 órás munkaszünet megrövidítését engedélyezi, de legfeljebb 40 napig; ez esetben a 18 éves munkánnők esti 10 óráig is foglalkoztathatók. Ha pedig gyorsan romló anyagok nyerne feldolgozást, a kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával a 18 éves munkánnőkre a törvény 4 szakasza értelmében az előbb vázolt első paragrafusban előírottakat rendeletileg felfüggesztheti.

Egy ház eladó Alsó-Fővény-utca 12sz. a. alatt 2 szoba, 2 konyha, két kamra és házikerttel. Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Irodai teendőkhöz jártas helyi fiatalember állandó, esetleg ideiglenes alkalmazást keres. Cim a kiadói hivatalban.

reményeket szötte, midőn szive mélyéből eredő kábító szerelem rózsás láncát fonogatta, hogy magához kösse vele a szomszéd falu határában „pöfékező” gyár daliás gépészét, akkor vesztette el gyors egymásutánban előbb édesatyját, majd édes anyját, kiket az Ur magához szólított.

Szomorú napok következtek ezután. Nagyanyja a szelid Timárné magához vette. Mindenki szerette a nyájas Tót Rózsit. Barátnői igyekeztek szomorúságában vigasztalni. „Ne busulj Rózsit, Isten az árvákat nem hagyja el”.

Balzsam volt fájó szívére minden kézszorítás, részvét és vigasztalás.

Annak okát azonban sehogy sem tudta kifürkészni, hogy keresztanyja miért olyan kimért és rideg. Pedig, mivel nagyanyja, özv. Timárné az esztendőök számát hetvenen felül számította, mint védtelen árvának minden reménye Bókánéban volt.

Timárné is nap—napután közönyösebb lett mokája sorsa iránt.

Egy 4 elemű végzett szerényebb fiú tanoncul felvétetik Kovács Pál fűszerüzletében Brassó Katonakórháztér 1.

Ha szemét óvni akarja, forduljon bizalommal Kapu-utca 57 sz. alatti **látyszerész intézetéhez.**

Mindenki győződjék meg pontos és szakzerű kiszolgálásról.

Állandó raktár fényképészeti, sebészeti és elektrotechnikai cikkekben

Szentomoshán Sándor látyszerész
Brassó, Kapu-utca 57.

„Roj”-csiptető minden orron jól tart.

„Ultra” fényképlemez a legjobb.

„Elastik” sérvkötő nem nyom.

„Vilhelma” havikötő a legegészségesebb

Javitások pontosan és olcsón.

Sötét kamra t. vevőim rendelkezésére áll.

Hirek.

Brassó. 1911. júl. 19.

Kinevezés. A kegyelmes Püspök ur a Császár Károly halálával megüresedett sepsimiklósvári plebániára Antalffy Károly szentkatolnai plebánost nevezte ki.

— **A brassói honvédezred köréből.** Mersch Vilmos brassói 24. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak a tisztí rendfokozatról kért leköszönése elfogadott.

A brassói ügyvédi kamara. Dr. Reinfejd Baruch ügyvédet, Brassó székhellyel, a kamara ügyvédi lajstromában folytatólag bejegyezte: dr. Schnell Károly Ernő brassói ügyvédet, Brassó városában polgármesterré történt megválasztása következtében, az ügyvédek lajstromában törölte. Nevezett ügyvédi irodáját dr. Falk Herrmann brassói ügyvédnek adta át; dr. Csató Lajos ügyvédet, aki lakhelyét Brassóból a budapesti ügyvédi kamara területére Budapestre helyezte át, a kamara ügyvédi lajstromából törölte.

— **Gondnokság.** A brassói [kir. törvénytörvényes] Kovács Károly 39 éves törösvári lakost és Diener Katalin 54 éves feketehalmi lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Átadás: Róth Viktor helybeli gyógyszerész a Hirschler-utca 18 sz. alatt levő „Medvé”-hez címzett gyógyszerárát Schmidt Károlynak adta.

Felhívjuk olvasóink figyelmét. a 4-ik oldalon levő Goldman N.P. féle hirdetésre.

Vigyázzatok kisbirtokosok! Most folynak az ország sok helyén az új földkataszteri felvételek. Becslőbiztosok járják a határt, vizsgálják a földeket és megállapítják a föld tiszta jövedelmét. Ha magasra szabják: nő a földadó. Ha kisebbre: kevesebb lesz az adó.

A község bírása kíséri utjukon és ez adja meg a szükséges fölvilágosítást. Szomorúsággal halljuk, hogy a becsüsök, ahol lehet, magasabb földjövédelmet állapítanak meg, hogy emelhessék az adót, mert kell a pénz. De nemcsak az egyenes földadó fog emelkedni, ha magasabbra becsüli a becsüs a föld jövedelmét, de emelkedni fog ennek arányában a megyei pótdadó is, s majd ennek utóda, a községi adó.

— **A számóca.** A franciaországi Bretagne egy kis csapszékében Leconte de Lisle, a híres francia költő összetalálkozott egy jól — táplált — angol lal. A két szemben ülő vendég szóltanul költötte el a különböző fogásokat, míg végre egy cselédleány halalmas, színültig teli edényben friss erdei számóczát állított eléjük. Az angol hallgatott, kanálát bemeztette a számóczába és komolyan, méltóságosan az edény egész tartalmát átrakta a maga tányérjába. A költő méltatlankodni kezdett:

— De uram! Én is szeretem a számóczát!

A szőke angol fölemelte fejét, egy pillanatra csodálkozóan nézte az asztaltársát, azután pedig nyugodtan ezt mondta:

— De anyira mint én, bizonyosan nem.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkel kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legízesebb felvágottat, több más virslit és mindenféle sajtot, turót és vajot.

Naponta posta és vasuti
szétküldések.

A Szent-István-Társulat 50.000 ajándékkönyve. Érdekes ujjtást léptetett életbe a Szent-István-Társulat az erkölcsös népies irodalom terjesztése ügyében. Hogy minél jobban megkedveltesse népünkkel a jó könyvek olvasását s azok is hozzájut hassanak pihenő idejükben egy kis üdítő szellemi táplálékhoz, akik pénzért nem tudják azt beszerezni, 50.000 könyvet teljesen ingyen óhajt a Szent-István-Társulat a nép között szétosztani. A társulat pártoló tagjai minden külön kérés nélkül megkapják e könyvet, akik pedig még nem tagjai ezen nemes törekvésű intézetnek, csak egy levelező lapon kérjék a Szent-István-Társulat igazgatóságától s szintén teljesen díjtalanul juthatnak egy ily ajándékkönyv birtokába.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

!!! Olesó kitűnő hırneves székely sőr !!!

! Olesó kitűnő! hırneves székely sőr.

Van szerencsém tisztelettel tudatni a t. c. közönséget, hogy a kiváló minőségű Jancsó-téle kézdívásárhelyi sörrel tart átvetttem és Brassóban, Vasut-utca 22 sz. a. üzlet-helységben üvegenként 26 fillér, 50 üveg vételénél 22 fillérbe számítva árusítom. — Tessék kísérletet tenni, meg fog győződni kiváló minőségéről.

Szabó Miksa
fűszer-üzlete, Brassó, Vasut-utca 22.

!!! Olesó kitűnő hırneves székely sőr !!!

Magyar, német kisasszony vidékre keres állást nagyobb gyermekekhez, vagy mint házikisasszony.

Cim a kiadóhivatalban.

Népbiztosító

társaság fix fizetéssel azonnali belépésre pénzbeszedőt és üzlet-szerzőt keres. — —

Cim a kiadóhivatalban.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.
Közép-utca 12. Fiókküzet: Kolostor-u. 25
Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!! Fehérnemű mosás és fényvasalás!!!

MAGYAR SZINHÁZ.

Pénteken, 1911. június 21-én,

Éljen a király.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták: Wéber és Hennequin. Fordította: Góth Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Goujon de l'Etang báró	Bárony Aladár	Rendőrbiztos	— — —	Szepesi Manó
De Bliqy herceg	— — —	Majthényi László	Jvonne, a báró neje	— Hevesi Gusztó
Courbió Lucien	— — —	Sziklai József	Lepourier Clara	— — Harsányi Margit
Lebourier	— — —	Bartha István	De Kerlandec marquise	— Vágóné Margit
De Kerlanec marquis	— — —	Ujvári Lajos	Juliette	— — — Hevesi Mariska
Guingaud	— — —	Baróti Jenő	Emmeline	— — — Szilágyi Rózsi
Auguszte, soffőr	— — —	Tihanyi Vilmos	Anne Marie	— — — Dorman Erzsé
Pausut	— — —	Szombathelyi M.	Mariette	— — — Révi Rózsi
Liroche	— — —	Serfőzy György	Rose	— — — Dorman Juliska

Helyárak: (A zárjelben levő összeg a délutáni előadás ára.) Páholy: 10:10 (5:10)K. Páholyülés 2:54 (1.34) K., Körszék 1—10 sor 2:44 (1:22) K., 11—14 sor 2:04 (1:02) K., 15—18 sor 1:44 (—:72) K., Erkély 1-ső sor 1:24 (—:62) K., 2—3-ik sor 1:02 (—:52) K., 4—6-ik sor 82 (42) fillér, a többi sorok 62 (32) fillér, diák-jegy 62 (32) fillér.

Jegyek előre válthatók d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig és egész nap Viktor I. dohánytözs-déjében, a Kolostor-utcában.

Esti pénztárnyitás 7 órakor.

Kezdete 8 órakor.

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott 1884.

Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamatláb mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölcsönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb vissza-fizetési módokat mellett.

A z o n n a l r a

felvételnek jó fizetés mellett derék- és aljvarrónők **Weidenbacher Sarolta** Árvaházutca 19 h. sz.

BARTHELMIE GYORGY

műszerész.
Brassó Weisz-Mihály-utca 23.
Telefon 380.

Képviselője a világhírű «Ideal» és «Erik» írógépeknek «Veritas» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek, Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szalvéta az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, műmeograf festékek. Törítógummi, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek és írógépeknek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai és elektromechanikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, gramofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Írógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja írógépét festékszagra és részeire sógép gondozását bízsa szakembere évi átalány mellett e ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

KAPHATÓK

jutányos árak és feltételek — mellett —

részletfizetésre is

eisőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítik. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett elvételnek.

„LOLA“
fésűk és fogkefék kaphatók
gyógyszertárakban drogueriákban
és minden jobb
szaküzletben.

„EVOE“

haj-

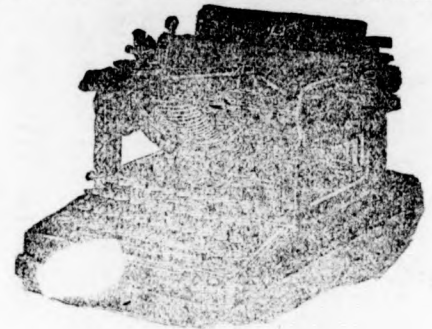
csodaszer

bebizonyíthatólag

hatásos!

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer. „Evoe“ erősíti és lefrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrátk ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság óráktára:

Balog J. Wien II/623 Praterstrasse 57.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

kizárólagos elárusítóiól. Budapest, V Nádor-u.17

Goldmann N. P. utoda cég

Lensor 31—33 sz. Cell-palota.

Tisztelettel értesitem Brassóváros és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy **Goldmann N. P.** jó hírnévnek örvendő kész férfi-, fiu-, és gyermek-ruha üzletét megvettem és azt saját tulajdonomban tovább vezetem. Raktáron csakis jó és elsőrendű anyagból készült árukat tartok, miről a n. é. közönség egyszeri bevásárlásnál meggyőződést szerezhet. Túlhalmozott áruraktáramat apasztani kívánom, és így elhatároztam, hogy az üzletem kirakatában is látható férfi-, fiu-, és gyermek-ruhákat, továbbá felöltőket és gummi-köpenyeket a lehető legolcsóbb árban fogom elárusítani.

Magamat és üzletemet a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, maradok

teljes tisztelettel

GOLDMANN N. P. UTO DA
Samuel Lipot

Kérem a címemre (Lensor 31—33. Czell-palota) jól ügyelni, mert a nagy elárusítás kizárólag a Czell palotában levő üzletemben történik.

Hentschel könyvnyomda Brassó telefon 350. Festék Gleitsmann F. T. cégtől Budapest.